

mijmering

nacht

De avond dat ik deze column schrijf is de avond van de kortste nacht. Om 23 uur was het nog licht aan de westelijke horizon. Ik hou van de nacht. Ik heb haar nodig om me los te maken van de dag. Ik hou van de nacht omdat ze donker is. Altijd voor ik ga slapen steek ik mijn hoofd uit het raam, open mijn zintuigen en adem diep in. Heerlijk, die tot rust gekomen wereld.

De nacht heeft mij vaak geholpen. Er was een periode in mijn leven dat ik angstig was. Ik durfde de deur niet uit. Ik durfde niet onder mensen te komen, niet te reizen, te fietsen, ik kon het daglicht bijna letterlijk niet verdragen. 's Nachts had ik geen angst. De donkerte gaf geborgenheid, onzichtbaarheid, anonimiteit. Wat ik overdag niet kon, kon ik 's nachts wel. Het was zomer en de nachten waren kort, helaas, maar op de momenten dat iedereen naar binnen ging, ging ik naar buiten. De veiligheid die de dag niet bood, bood de nacht, het alles omhullende zwart bracht rust in mijn hoofd. Mijn angst verdween weer, maar mijn voorkeur voor de nacht is gebleven.

Ook in de literatuur is de nacht geliefd. Ze is een metafoor voor moeilijke tijden, voor eenzaamheid, dood zelfs, voor niet weten waar je staat of wat je moet. De nacht leidt naar de dag, het licht wint van het donker, en toch heb ik de nacht zeer lief. *'Het allerhoogst-bereikte maakte ik buit in 't diepste duister'*, zegt de monnik Johannes van het Kruis in zijn gedicht De levende vlam van liefde. *'Über allen Gipfeln ist Ruh, in allen Wipfeln spürest du kaum einen Hauch. Die Vögelein schweigen im Walde. Warte nur, bald ruhest du auch'*, beschrijft de dichter en filosoof Goethe de toenemende rust van de nacht.

Toffe jongens, die Van het Kruis en Goethe, beide Johannes geheten. De een sublimeerde de hemelse, de ander de aardse ervaring, die goed beschouwd dezelfde bleken te zijn. Ook zij hadden de nacht nodig om rust te vinden.

Monniken, dichters en mijmeraars. Een slag om zuinig op te zijn.